

# Paragraf

Paragraf, **tek bir ana düşünce** etrafında birleşen; giriş, gelişme ve sonuç cümlelerinden oluşan yazı birimidir.

## 1 Paragrafın Üç Bölümü

- Giriş: Konuyu tanıtır, bağlayıcı sözle başlamaz.
- Gelişme: Konuyu açıklar, örnek verir.
- Sonuç: Anlatılanları toparlar, yargı bildirir.

## 2 Konu

- Soru: Paragraf neden bahsediyor?
- İki ile dört kelimelik kısa ifadedir.
- Yargı bildirmez. Örnek: arkadaşlık

## 3 Ana Düşünce

- Soru: Yazar ne söylemek istiyor?
- Tam bir yargı cümlesidir.
- Önce giriş ve sonuç cümlesine bak.

## 4 Yardımcı Düşünce ve Başlık

- Yardımcı düşünce ana düşünceyi destekler.
- Genellikle birden fazladır, gelişmede bulunur.
- Başlık paragrafın bütününe karşılar.

## 5 Sık Yapılan 3 Hata

- Konu ile ana düşünceyi aynı sanmak.
- Her cümleyi ana düşünce saymak.
- Başlığı tek bir ayrıntıya göre seçmek.

## Bölüm, İşlev ve İpucu

| Bölüm   | İşlev                | İpucu                                  |
|---------|----------------------|----------------------------------------|
| Giriş   | Konuyu tanıtır       | İlk cümledir, tek başına anlaşılır     |
| Gelişme | Açıklar, örnek verir | "Ayrıca, örneğin" sözleri görülür      |
| Sonuç   | Toparlar             | "Kısacası, bu nedenle" sözleri görülür |

## ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

## Paragraf: adım adım 5 örnek

## ÖRNEK 1 ÖRNEK 1 - KONU

"Kitap okumak hayal gücünü ve kelime dağarcığını geliştirir. Kısacası düzenli kitap okumak çocukların gelişiminde önemli bir yer tutar." Konu nedir?

- 1 "Paragraf neden bahsediyor?" diye sor.
- 2 Cevabı kısa bir ifadeyle söyle.

**Cevap: Kitap okumanın çocuklara faydası**

## ÖRNEK 2 ÖRNEK 2 - ANA DÜŞÜNCE

Örnek 1'deki paragrafın ana düşüncesi nedir?

- 1 Giriş ve sonuç cümlesine bak.
- 2 "Kısacası" ile başlayan cümle yargı bildiriyor.

**Cevap: Düzenli kitap okumak çocukların gelişiminde önemli bir yer tutar.**

## ÖRNEK 3 ÖRNEK 3 - YARDIMCI DÜŞÜNCE VE BAŞLIK

Örnek 1'deki paragrafın yardımcı düşünceleri ve uygun başlığı nedir?

- 1 Ana düşünceyi destekleyen bilgileri bul.
- 2 Bütünü karşılayan kısa bir ad seç.

**Cevap: Hayal gücünü ve kelime dağarcığını geliştirmesi; "Kitap Okumanın Faydaları"**

## ÖRNEK 4 ÖRNEK 4 - ANA DÜŞÜNCE

"Okul bahçesindeki ağaçlar gölge verir, kuşlara ev olur. Bu yüzden bahçemizdeki ağaçları korumalıyız." Ana düşünce nedir?

- 1 "Bu yüzden" sonuç cümlesini gösterir.
- 2 Yazarın mesajı bu cümlededir.

**Cevap: Okul bahçesindeki ağaçlar korunmalıdır.**

## ÖRNEK 5 ÖRNEK 5 - BAŞLIK

Örnek 4'teki paragrafta "Kuş Sesleri" mi, "Bahçemizin Ağaçları" mı başlık olur?

- 1 Kuşlar yalnızca bir ayrıntıdır.
- 2 Paragrafın bütünü ağaçları anlatır.

**Cevap: "Bahçemizin Ağaçları"**

## MİNİ TEST

## Paragraf: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad:

Tarih:

Doğru / Yanlış:

1. "Karıncalar yazın yiyecek toplar, kışın yuvada bunları tüketir. Hepsi görev paylaşır." Bu paragrafın konusu nedir?

- A) Karıncaların yaşamı B) Kış mevsimi  
C) Yiyecek çeşitleri D) Karıncalar çalışkandır.

2. "Bisiklet sürmek kasları güçlendirir, kalbi çalıştırır ve insanı dinlendirir." Bu cümlelerin konusu nedir?

- A) Kalp sağlığı  
B) Bisiklet sürmenin yararları  
C) Dinlenmenin yolları  
D) Bisiklet çeşitleri

3. "Kahvaltı yapan öğrenci derste daha dikkatli olur. Bu yüzden kahvaltı atlanmamalıdır." Ana düşünce hangisidir?

- A) Öğrenciler dikkatlidir. B) Dersler sabah başlar.  
C) Kahvaltı atlanmamalıdır. D) Kahvaltının önemi

4. "Deprem çantası hazır olan aile ilk saatlerde zorlanmaz. Hazırlık can kurtarır." Ana düşünce hangisidir?

- A) Çantalar ağırdır.  
B) Aileler kalabalıktır.  
C) Deprem çantası  
D) Depreme önceden hazırlanmak gerekir.

5. Ana düşünce için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tam bir yargı cümlesidir. B) Tek kelimeden oluşur.  
C) Paragrafın adıdır. D) Yalnızca bir örnektir.

6. "Spor sağlığa iyi gelir." ana düşüncesini hangi cümle destekler?

- A) Spor salonları akşam kapanır.  
B) Düzenli yürüyen kişinin kalbi güçlenir.  
C) Bazı sporlar topla oynanır.  
D) Maç biletleri erken tükenir.

7. Yardımcı düşünce için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ana düşünceyi destekler. B) Gelişme bölümünde bulunur.  
C) Paragrafın asıl mesajıdır. D) Birden fazla olabilir.

8. "Diş fırçalarken musluğu kapatmak suyu korur. Su tasarrufu küçük alışkanlıklarla başlar." En uygun başlık hangisidir?

- A) Diş Fırçası B) Musluk Tamiri  
C) Temiz Dişler D) Su Tasarrufu Evde Başlar

9. İyi bir başlık paragrafın en çok hangi yönünü yansıtmalıdır?

- A) En ilginç ayrıntısını B) Ana düşüncesini  
C) İlk kelimesini D) Cümle sayısını

10. "Kısacası, bu nedenle" gibi sözlerle başlayan cümle genellikle paragrafın hangi bölümündedir?

- A) Sonuç B) Giriş  
C) Gelişme D) Başlık

## Cevap anahtarı

1. A · Paragraf baştan sona karıncaların yaşamından söz eder.  
3. C · "Bu yüzden" ile başlayan sonuç cümlesi yazarın mesajını verir.  
5. A · Ana düşünce, yazarın mesajını veren yargı cümlesidir.  
7. C · Paragrafın asıl mesajı ana düşüncedir, yardımcı düşünce değildir.  
9. B · Başlık tek bir ayrıntıyı değil, ana düşünceyi yansıtır.

2. B · Sayılan üç bilgi de bisiklet sürmenin yararlarıdır.  
4. D · İki cümle de hazırlığın gerekli olduğunu söyler.  
6. B · Yalnızca bu cümle spor ile sağlık arasındaki bağı açıklar.  
8. D · Başlık paragrafın bütünü, yani su tasarrufunu karşılamalıdır.  
10. A · Bu sözler anlatılanları topladığı için sonuç cümlesinde görülür.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:

[tahtaapp.com/blog/dersler/6-sinif-turkce-paragraf-konu-anlatimi](https://tahtaapp.com/blog/dersler/6-sinif-turkce-paragraf-konu-anlatimi)